

Allannguutissatut siunnersuut

uunga tunngasoq

Siunnersuut uunga: Aatsitassat pillugit ingerlatallu tamatumunnga pingaarutillit pillugit Inatsisartut inatsisaat nr. xx , ulloq xx 2009-meersoq (aatsitassanut ikummatissanullu inatsit)

Aappassanneerininnissamut Naalakkersuisunit saqqummiunneqartoq.

1. § 3, imm. 2, imatut oqaasertalerneqassaaq:

“*Imm. 2.* Annikitsuinnarmik misissuinissamut aamma piiaanissamut akuersissut, § 16, imm. 3 apeqqutaatinnagu, inunnut Kalaallit Nunaanni najugaqavissunut tamakkiisumillu akileraartussaataitasunut aammalu Kalaallit Nunaanni ukiuni tallimani inuit allattorsimaffianni nalunaarsorsimallutik najugaqareersimasunut aamma Kalaallit Nunaanni ukiuni tallimani tamakkiisumik akileraartussaataaareersimasunut taamaallaat tunniunneqarsinnaapput.”

2. § 32, imm. 2, kingorna imm. 3-itut nutaatut ilanngunneqassaaq:

“*Imm. 3.* Naalakkersuisut imm. 2-imi ukiuni tallimani inuit nalunaarsorsimaffianni nalunaarsorsimalluni najugaqareersimanissaq aamma Kalaallit Nunaanni ukiuni tallimani tamakkiisumik akileraartussaataaareersimanissaq pillugu piunasaqaatit saneqqussinnaavaat, qinnuteqartup Kalaallit Nunaannut attaveqarnera aallaavigalugu tamanna naapertuuttutut nalilerneqarpat, aammalu qinnuteqartoq ilinniarnini assigisaaluunniit pissutigalugu Kalaallit Nunaata avataaniissimappat.”

3. § 38, imm. 2, oqaaseqatigiit siulliit ima allanneqassapput:

” Imm. 1-imi malittarisassat atuutsinneqalissanngillat akuersissutaateqartup kisermaassisussaatitaanngitsulli aatsitassat annikitsuinnarnik nalillit piarniarpagit.”

4. § 42, imm. 2, oqaaseqatigiit siulliit ima allanneqassapput:

”Naalakkersuisut §§ 43 aamma 86 naapertorlugit akuersissuteqarnerminni imm. 1 malillugu pisinnaatitsissummik pigisaqartup pisussaaffiinik naammassinninnissamut qularnaarisussanik atugassarititaasussanik aalajangersaasinnaapput, ilanngullugu qularnaveeqqusineq.”

5. § 45, ima oqaasertalerneqassaaq:

”§ 45. Inuk Kalaallit Nunaanni aalajangersimasumik najugaqartoq tamakkiisumillu

akileraartussaataasoq, akuersissummik peqarnissamik piunasaqarfigineqarnani, inuussutissarsiutigiginagu ujaqqanik kaanngarsimasunik katersisinnaavoq.

Imm. 2. Imm. 1 malillugu katersineq sumiiffinni § 16 imaluunniit § 33 malillugit akuersissuteqarfiusuni ingerlanneqassanngilaq, taamaallaallu § 39 malillugu nunap iluani ingerlataqarnissamut akuersissutit ataqqillugit ingerlanneqarsinnaalluni.

Imm. 3. Aatsitassat imm. 1 malillugu katersorneqartut tuniniarnissaat imaluunniit tuninissaat siunertaralugu suliareqqinnissaat kissaatigineqarpat, kapitali 8-mi malittarisassat malillugit sumiiffimmut aatsitassanik paaaffiusumut aatsitassanik annikitsumik paaanissamut akuersissummik qinnuteqartoqarsinnaavoq.

Imm. 4. Inuit § 33 malillugu akuersissummik tunineqarsimasut, Kalaallit Nunaata nunataata sananeqaataa pillugu nittarsaanissaq siunertaralugu Naalakkersuisunit akuerineqareerlutik takornarianut assigisaannullu takornariatitsinermik aaqqissuussisinnaapput. Taamatut sammisaqarnissaq pillugu Naalakkersuisut erseqqinnerusumik malittarisassiuussisinnaapput.

Imm. 5. Inuit Kalaallit Nunaanni aalajangersimasumik najugaqanngitsut tamakkiisumillu akileraartussaataanngitsut ujaqqanik kaanngarsimasunik katersisinaanerat taakkuninngalu Kalaallit Nunaannit aallarussisinaanerat pillugu Naalakkersuisut erseqqinnerusumik malittarisassiuussisinnaapput.”

Nassuiaatit nalinginnaasut

Inatsisit atortinneqarnerannut Ataatsimiititaliap siunnersuummik suliarinninnera malitseqartillugu allannguutissatut siunnersuut saqqummiunneqarpoq. Akuersissummik tunineqarsimanani aningaasarsiutigalugu ukiumut 100.000 kr.-it angullugit naleqartunik aatsitassanik paaanissamut atatillugu nakkutilliisarnissaq misissuisarnissarlu ajornartorsiutaasinnaasut Inuit Ataqtigiiit uparuarpaat. Siumup oqaaseqartuata, aatsitassarsiornermi aningaasarsiutigalugu ingerlatat tamaasa nakkutigineqarsinnaanerit pingaaruteqartoq oqaatigaa, siunnersuutigalugulu aatsitassat akuersissummik peqarnani paaarneqarsinnaasut nalingisa annertunerpaaffissaat 50.000 kr.-nut appartinneqassasoq. Allannguutissatut siunnersuummi aamma Inatsisit atortinneqarnerannut Ataatsimiititaliap isumaliutissiissutaa, annikitsuinnarmik aatsitassarsiornerannut akuersissutit tunniunneqarnerannut atatillugu najukkamut akileraartarnermullu tunngatillugu piunasaqaatit sukannerulerinneqarnissaat eqqarsaatigalugu akuersaarneqarpoq.

§ 45-mut allannguutissatut siunnersuutip pingaarnertut siunertaraa inuussutissarsiutigiginagu aamma inuussutissarsiutigalugu aatsitassanik ingerlataqarnissap killingisa erseqqissaatigineqarnissaat. Allannguutissatut siunnersuut malillugu inuussutissarsiutigalugu aatsitassanik paaanerit tamarmik akuersissuteqarfigineqaaqartarnissaannik piunasaqarfigineqartalissapput, taamaattumillu aatsitassanik annikitsumik misissuinissaq paaanissarlu pillugit inatsisissatut siunnersuummi kapitali 8-mi malittarisassanut ilaatinneqartariaqarlutik.

Allannguutissatut siunersuutip sanalunnermut atatillugu aatsitassanik piaanerit taamaattut taakkualu atorlugit sanalukkat takornarianut tuniniarneqartarnerat ingerlatsinikkut nakkutigineqarnerisa pisariinnerulernissaat kingunerisussaavaa, kiisalu tamatumunnga atatillugu ujaqqanik erlinnartunik piaanerup tuniniaanerullu nakkutigineqarnerata pitsaanerusumik ingerllanneqalernissaata periarfissarissaarnerulernissaa kingunerisussaallugu.

Allannguutissatut siunersuut allaffissornikkut imaluunniit aningaasatigut Namminersorlutik Oqartussanut allatigut sunniuteqassanngilaq.

Aalajangersakkanut ataasiakkaanut nassuiaatit

Nr. 1-imut

Annikitsuinnarmik aatsitassarsiorluni misissuineq aamma piiaaneq pillugit kapitali 8-imi aalajangersakkat, innuttaasut nunaqavissut aatsitassarsiornermik sammisaqarsinnaanermut pisariitsumik periarfissaqarnissaannik qularnaarisussaapput. Periarfissami taassani unioqqutitsinissaq atorerluinissarlu pinngitsoorniarlugit, piniarnermut aalisarnermullu inatsimmituulli ukiuni tallimani Kalaallit Nunaanni inuit allattorsimaffianni nalunaarsorsimasumik najugaqareersimanissat tamakkiisumillu akileraartussaataareersimanissaq pillugu piunasaqaatit aalajangersarneqarput.

Nr. 2-imut

Aalajangersakkami Naalakkersuisut qinnuteqartup ataatsimut isigalugu Kalaallit Nunaannut aalajangersimasumik atassuteqarneranik naliliineq aallaavigalugu, ukiuni tallimani Kalaallit Nunaanni najugaqareersimanissamik tamakkiisumillu akileraartussaataareersimanissamik piunasaqaammik saneqqutsinnaaneranikk periarfissinneqarput. Ukiuni tallimani Kalaallit Nunaanni najugaqareersimanissamik tamakkiisumillu akileraartussaataareersimanissamik piunasaqaammik saneqqutsinissamik periarfissaqarneq, pingaartumik qinnuteqartunut Kalaallit Nunaata avataani ilinniartuusimasunut, sulinermik sungiusarsimasunut assigisaannilluunniit pissuteqartunut atatillugu atorneqarnissaa eqqarsaatigineqarpoq.

Nr. 3-imut

Allannguut taamaallaat teknikkimut tunngavoq, Inatsisit atortinneqarnerannut Ataatsimiititaliap innersuussinera naapertorlugu oqaasertaq pisariaqanngitsoq peerneqarmat.

Nr. 4-mut

Allannguut Inatsisit atortinneqarnerannut Ataatsimiititaliap suliaqarnerata inerneraa, tassanilu siunnersuummi § 86 malillugu misissueqqaarnermik misissuinermillu ingerlataqarnerit akuersissuteqarfigineqarnerannut atatillugu, suliaqarnerit naammassineranni illuutininik, sanaartukkanik atortulersuutinillu ikkussukkanik ilaalu ilanngullugit sumiiffiup akuersissuummi ilaatinneqartup iluani avataanilu inissimasunik paaanissamut pisinnaatitsissummik pigisaqartup pisussaaffiunut qularnaveequsiisarneq pillugu atugassarititaasussanik aalajangersaasoqarsinnaasoq erseqqissarnissaa siunertarineqarpoq.

Nr. 5-imut

§ 45, imm. 1-imut

Aatsitassarsiornermik ingerlataqarnerit aatsaat akuersissut Naalakkersuisunit tunniunneqarsimasoq naapertorlugu pisarnissaannik piumasaqaammi, aatsitassanik kaanngarsimasunik inuussutissarsiutigiginagu katersisarneq kisimi ilaatinneqanngitsoq aalajangersakkami aalajangersarneqarpoq. Inuussutissarsiutigiginagu aatsitassanik katersinerup ilisarnaatigaa, annertussusiisa nalingisalu annikinnerat, aatsitassallu tunineqartussaananik imaluunniit tuniniarnissaat siunertaralugu suliarinissaannut ilaanatik, taamaallaalli nammineq atugassatut atorneqassallutik, assersuutigalugu sunngiffimmi aliikkutaralugu ujaqqanik katersineq. Akerlianik tunisassiornissaq siunertaralugu aatsitassanik katersineq imaluunniit tuniniaqqitassanik aatsitassanik paaaneq imaluunniit inuussutissarsiutigalugu aatsitassanik katersineq, inuussutissarsiutigalugu aatsitassanik paaanertut paasineqassaaq.

Namminersorlutik Oqartussat suliassaqarfimmik tigusineranni, atortussiassanik aatsitassanik pisunik nunap inoqqaavisa katersinissamut paaanissamullu periarfissaqarnissaat pillugu immikkut maleruagassaqaarnissaq pisariaaruppoq. Namminersorlutik Oqartussat Kalaallit Nunaanni atortussiassat aatsitassanik pisut ilaalu ilanngullugit pigisarinissaannut piiarnissaannullu piginnittussaataapput. Aatsitassanut suliassaqarfimmik tigusinermi siunertarineqarpoq Kalaallit Nunaanni innuttaasut tamarmik, suliaqarnerit suliassaqarfimmi inatsisitigit maleruagassat naapertorlugit ingerlanneqartut, sapinngisamik annertunerpaamik iluaqutigissagaat.

Aalajangersagaq taamaallaat aningaasarsiutigiginagu paaanissamut atuuppoq. Aatsitassanik aningaasarsiutigalugu paaanissaq kissaatigigaanni tamatumunnga akuersissummik qinnuteqartoqartussaavoq. Taamaalilluni paaaneq Namminersorlutik Oqartussat maleruagassat aalajangersagaat malillugu ingerlanneqarnissaat, nalingisalu sapinngisamik ataatsimut isigalugu inuiaqatigiinnut tutsinneqartarnissaat qulakkeerneqassaaq.

Aalajangersakkap kapitali 8-mi aalajangersakkat peqatigalugit aatsitassanik annikitsumik misissuinnissaq paaanissarlu pillugit aatsitassanut inatsimmi atuuttumi § 32-mi aalajangersakkat taarserpai, tassani ima allassimagami:

”Kalaallit Nunaanni innuttaasut najugaqavissut manna tikillugu inatsit manna malillugu immikkut akuersissuteqarnissamik pisariaqartitsinatik aatsitassanik katersisinnaapput pīaasinnaallutillu.

Imm. 2. Imm. 1-imi aatsitassanik katersinissamut pīaanissamullu periarfissatut atatiinnagaq, aatsitassanik pīaanissamut kisermaassilluni akuersissut inatsit manna malillugu allanut tunniunneqarsimasoq ataqqillugu taamaallaat ingerlanneqarsinnaavoq.

Imm. 3. Kommunalbestyrelsi kommunip iluani imm. 1 malillugu aatsitassanik katersinissaq pīaanissarlu pillugit erseqqinnerusunik aalajangersaasinnaavoq.”

Aatsitassanut inatsimmi atuuttumi § 2-mi aalajangerneqarpoq Kalaallit Nunaanni aatsitassanik misissueqqissaarneq, misissuineq pīaanerlu taamaallaat inatsisini malittarisassat malillugit akuersissut tunniunneqarsimasoq malillugu pisinnaasut.

§ 32-p oqaasertalersorneqarnerani ima allanneqarpoq (Folketingstidende 1990-1991, 2. samling, Tilleg A, ammukartoq 5993):

”Aalajangersagaq imarisamigut aatsitassanut inatsisip atuuttup § 30-at assigaa.”

Aatsitassanut inatsisip 1978-imeersup oqaasertalersorneqarnerani aalajangerneqarpoq, aalajangersakkap periutsip atatiinnarnissaa siunertarigaa, aatsitassanut inatsimmi 1965-imeersumi § 1, imm. 2-mi tunngaviusup tunuliaqutaa ineriartortinneqarsimalluni. Tamatuma nassatarisimavaa, aatsitassanik katersinerit pīaanerillu ilaat pillugit immikkut akuersissuteqarnissaq pisariaqanngitsaq.

Aatsitassanut inatsisip 1978-imeersup oqaasertalersorneqarnerani inatsisissatut siunnersuutip § 30-anut nassuiaatini makku ilanngunneqarput, taannalu aatsitassanut inatsimmi 1991-imeersumi § 32-ani aalajangersakkap imarisamigut assigisaa:

”Siunnersuutip § 30-ani siunertaavoq periutsip atatiinnarnissaa, inatsimmi atuuttumi § 1, imm. 2-mi tunngaviusup tunuliaqutaa ineriartortinneqarsimalluni, immikkut akuersissuteqarnissamik pisariaqartitsinani aatsitassanik katersinerit pīaanerillu ilaat eqqarsaatigalugit. Aalajangersagassatut siunnersuummi manna tikillugu pineqarput ujaqqanik pinneraatissanik (ujaqqat erlinnartut nalikinnerit) assigisaallu assassorluni suliarinninnissanut tunngaviusussat kiisalu aatsitassat sanaartornermut atortussat imaluunniit kiassarnermut siunertallit assigisaallu: Katersinerit manna tikillugu ingerlataqartunut killeqartinneqassaaq, suliffissuarni tunisassiornernut eqqaanartuunngitsut, amerlasuunillu tamatumunnga atatillugu aningaasalersuiffissaanngitsut, tak. tamatumunnga § 1-imi oqaaseqaatit...”

Aalajangersagaq malillugu katersisarnerup suunera oqaasertalersuinerni periuseq nassuiarneqarpoq, katersisarneq maannakkut pisartutut ingerlatanut killilerneqartoq tunisassiornerut isikkoqanngitsunut, tamatumunngalu atatillugu amerlanerusunik aningaasaliisoqartusnaanani.

Aatsitassanut inatsimmi atuuttumi § 32, imm. 2-mi allassimavoq, imm. 1 malillugu aatsitassanik katersisinnaaneq pīaasinnaanerlu, aatsitassanut inatsit malillugu akuersissutinik taamaattunik tunniussisoqarsimappat, allat aatsitassanik

piiaanissamut kisermaassilluni akuersissuteqarfigisaat ataqqillugit taamaallaat pisinnaasoq. Sumiiffik piiaanissamut akuersissuteqarfinnut ilaappat, aalajangersimasumik najugallit imm. 1 malillugu katersisinnaatitaanerat piiaasinnaatitaanerallu sumiiffiup iluani pisinnaajunnaassaaq, aatsitassat akuersissuteqarfiusunut ilaasut eqqarsaatigalugit. Aalajangersakkap oqaasertalersorneqarnera malillugu tamatumunnga assersuutigalugu ilaavoq innuttaasut sumiiffimmi aamarsuarnik katersisinnaanerat, aamarsuarnik piiaanissamut kisermaassilluni akuersissummik tunniussiffigineqarsimasumi.

Siunnersuummi § 45-mi aalajangersagaq annikitsumik aatsitassarsiorluni misissuineq piiaanerlu pillugit kapitali 8-imi aalajangersagaq peqatigalugu, kalaallit innuttaasut aatsitassanik katersisinnaanerannik ingerlatitseqqinneruvoq erseqqissaanerullunilu. Inuit akuersissummik peqaratik aatsitassanik katerserusuttut piiaarusuttullu, Kalaallit Nunaanni aalajangersimasumik najugaqartussaapput tamakkiisumillu akileraartussaataassallutik.

§ 45, imm. 2-mut

Aalajangersakkami aatsitassanut inatsisimmi maannakkut atuuttumi § 32, imm. 2 ingerlateqqinneqarpoq.

Aalajangersakkami erseqqissaatigineqarpoq imm. 1 malillugu katersineq inatsit manna malillugu misissuinissamut akuersissutit aamma piiaanissamut akuersissutit tunniunneqarsimasut allat ataqqillugit taamaallaat ingerlanneqassasoq.

Aalajangersakkami allassimavoq, aatsitassanik katersisinnaaneq taamaallaat pisinnaasoq, allat aatsitassanik piiaanissamut kisermaassilluni akuersissuteqarfigisaat ataqqillugit, aatsitassanut inatsit malillugu akuersissutinik taamaattunik tunniussisoqarsimappat.

Sumiiffik piiaanissamut akuersissuteqarfimmut ilaappat, aalajangersimasumik najugallit imm. 1 malillugu katersisinnaatitaanerat sumiiffiup iluani pisinnaajunnaassaaq.

§ 45, imm. 3-mut

Aalajangersakkami pineqarput aatsitassanik imm. 1 malillugu inuussutissarsiutigiginagu katersorneqarsimasunik aatsitassanik annikitsumik piiaanissamut inuit qinnuteqarsinnaanerat.

Aatsitassanut inatsit atuuttoq malillugu assinganik atuuppoq, inuk annikitsumik ingerlataqarnissamut akuersissummik qinnuteqarsinnaasoq, aatsitassanik misissuinermi piiaanermillu ingerlatsineq § 32-mi ilanngunneqarsimasut sipporlugit annertussuseqarpat siunertaqarpallu.

Annikitsumik ingerlatsinissamut akuersissut taamaallaat tunniunneqarsinnaavoq, qinnuteqartup aatsitassat sumi aamma qanoq katersuisimanini, aamma piiaaneq imm. 1 aamma 2 malillugit ingerlanneqarsimasoq uppersarsarsinnaappagu.

§ 45, imm. 4-mut

Aalajangersagaq nutaajuvoq, takornariartitsinermillu inuussutissarsiornermut tunngasuulluni.

Aalajangersagaq periarfissiivoq, inuit § 33 malillugu annikitsumik ingerlatsinissamut akuersissummik tunineqarsimasut takornarianik takornariartitsinermik aaqqissuussisinnaasut, ilanngullugu takornariat ujaqqanik katersisinnaanerannik periarfissillugit. Aalajangersakkami erseqqissaatigineqarpoq, ataatsimut isigalugu Naalackersuisut akuersisimanissaat pisariaqartoq, tamatumunngalu atatillugu takornariartitsisoqarluni ujaqqanik sammisaqarluni angalaartitsinernik sammisaqarnerit pillugit ataatsimut isiginnittumik Naalackersuisut piumasaqaatinik aalajangersaasinnaapput.

Taamatuttaaq aalajangersakkami erseqqissaatigineqarpoq, sammisaqarnerit pillugit Naalackersuisut erseqqinnerusumik malittarisassiuussisinnaasut.

§ 45, imm. 5-imut

Aporfissat nalinginnaasut iluarsinissaat aalajangersakkap siunertaraa, tassalu takornariat Kalaallit Nunaannullu tikeraartut ujaqqamik arlalinnilluunniit tammajuitsussatut Kalaallillu Nunaannut eqqaassutissaminnik aallarussuinissaminnik annertuumik kissaateqartarnerat. Taamatut katersisarnerit aningaasarsiornissamik soqutigisaqarnermik tunngaveqanngitsut, kiisalu Kalaallit Nunaannit nalilinnik annissuiffiunngitsut, nalunaarummi maleruagassiornissaat siunnersuutigineqarpoq, tassani Naalackersuisut erseqqinnerusumik aalajangersaasinnaallutik, ilanngullugit annikinnerpaaffissat pillugit malittarisassat. Aalajangersakkap nalunaarusiornermut atorneqarnissaa tunngavigineqarpoq, tassani maleruagassiorneqassaluni ujaqqanik aningaasarsiutigalugu naleqanngitsunik katersisinnaanermik periarfissiinissaq, ilanngullugu sumiiffiit, oqimaassusissat ilaalu ilanngullugit, suliaasaqarfimmik aqutsinissamik oqilisaataasussat.